

Momenten van diaconale bezinning

Jesaja 58: 1-14

God spreekt

Een indrukwekkend betoog van de profeet Jesaja. Het heeft de vorm van een gesprek tussen Jahweh en Zijn volk. Jesaja moet een dringende boodschap van de Here doorgeven: 'Roep luidkeels', zo begint dit gedeelte. Het volk moet duidelijk worden gemaakt wat er niet deugt, hoewel het niet ontbreekt aan belangstelling voor God en Zijn woord: 'Zij vinden er vreugde in om tot God te naderen' (vers 2).

Het volk spreekt

Het volk doet moeite om Gods wil te ontdekken. Er is vraag naar Gods voorschriften. Men zoekt zelfs Gods nabijheid. Je zou zeggen dat de situatie nog niet zo ernstig is met het volk Israël.

En toch, er mist kennelijk iets. Want het volk voelt dat God haar gebeden niet verhoort. Jesaja vertolkt de stem van het volk: 'Waarom vasten wij, als U het toch niet ziet?' (vers 3).

God antwoordt

God laat via Jesaja weten waar het wringt bij Zijn volk. Want wat is de betekenis van vasten? Vasten is: afstand nemen en loskomen van je eigen leven en besognes. En je focus richten op het dienen van de Here. Jesaja benoemt de zaken waarvan het volk denkt dat die wel kunnen samengaan met 'vasten' (vers 3b-5): handel drijven, arbeiders afbeulen, ruzies uitvechten. Slechts de uiterlijke vormen (buigen als een riet, een boetekleed aandoen) van het vasten blijven over. Zo wordt dat vasten tot een aanfluiting. 'Noemt u dat vasten ...'

Het ware vasten

Gelukkig laat de God van het verbond er geen misverstand over bestaan wat vasten dan wel inhoudt. De verzen 6 en 7 geven er een kraakhelder beeld van!

Als vasten betekent dat je zelf mag vrijkomen van je zorgen, dan gun je dat de ander ook. De Here zegt: 'Is dit niet het vasten dat Ik verkies ... ' En dan volgen er vele handelingen van gerechtigheid en barmhartigheid: banden losmaken, ketenen verbreken, verdrukten bevrijden, brood delen met de hongerige, onderdak geven aan een dakloze, naakten kleden. Kortom: je om je medemens bekommeren.

Ontvangen

Als het volk zo vasten invult, dan geeft de Here weer antwoord. 'Dan zal uw licht doorbreken als de dageraad, en uw herstel snel intreden' (vers 8). Je zou uit dit verhaal de conclusie kunnen trekken dat het volk het heil zou kunnen verdienen door vooral goed te doen aan de naaste. Echter: een mens draagt niks bij aan de 'dageraad', en hij ontvangt 'herstel'. Het volk, de mens dus, heeft hierin een passieve, ontvangende rol.

De profeet zegt hier feitelijk dat het gedrag van het volk de komst van het heil tegenhoudt. Maar ondertussen blijft het heil beschikbaar: op het moment dat het volk weer gaat vasten (en de sabbat vieren) zoals de Here het heeft bedoeld, zal de Here ook het heil weer laten doorbreken.

Laten zien

Terug naar vers 7: daar lezen we feitelijk de opsomming van onze Heiland in Mattheüs 25, waar Hij ons de weg wijst voor het omgaan met de naaste.

Zo'n levenswijze brengt ons niet de verlossing. Daar heeft de Heiland immers zelf voor gezorgd. Die manier van diaconaal leven laat onze medemens echter wel zien wat het voor ons betekent te mogen weten verlost te zijn! Zo mogen we, wellicht zonder het te beseffen, leven en werken als heilbrengers.

(Gespreks)vragen

1. Kun je zeggen dat deze profetie van toepassing is op onze situatie?
En als dat zo is, hoe dan?
2. Hoe zit het met ons 'vasten'?
3. Kunnen we dan toch ons heil zelf verdienen door diaconaal te leven?

Bartel Vianen